

Stockholm 2019-06-24

Yttrande till remiss från Svenska FN-förbundet på:
SOU 2019:13 BETÄNKANDE AV AGENDA 2030-DELEGATIONEN
M2019/00661/S
m.remissvar@regeringskansliet.se
gunilla.blomquist@regeringskansliet.se

Remissvaret antogs av Svenska FN-förbundets förbundsstyrelse 2019-06-14

Agenda 2030 och Sverige: Världens utmaning – världens möjlighet

Bakgrund

Svenska FN-förbundet har deltagit aktivt i konsultationer med Agenda 2030-delegationen sedan delegationen inrättades. Svenska FN-förbundet har bidragit till delegationens två huvuduppdrag, att sprida information om Agenda 2030 för det svenska genomförandet samt att bidra med synpunkter på vad som bör ingå i en handlingsplan för Sverige för att kunna genomföra agendan på ett nationellt såväl som på ett globalt plan. Sverige och det nationella genomförandet av Agenda 2030 måste sättas i en global kontext.

Agenda 2030-delegationens betänkande innehåller överlag en rad väl genomtänkta förslag och processen har varit inkluderande och många av de frågor vi lyft till delegationen finns glädjande nog med i betänkandet. Våra kommentarer rör därför främst frågor som vi anser behöver förbättras eller belysas ytterligare.

Sammanfattning

För att genomföra Agenda 2030 behövs ett **riksdagsbundet mål** för genomförandet av Agenda 2030. Dels sänder det signaler i positiv riktning internationellt att det land som har bäst förutsättningar för att nå målen också har en långsiktig bred politisk förankring av den samma, dels ger det ny kraft till de riksdagsbundna mål som redan finns inom ett flertal politikområden. Vi vill poängtera vikten av att den nuvarande handlingsplanen från regeringen ersätts med **en mer långsiktig handlingsplan med brett parlamentariskt stöd** och tydligare skrivningar kring vad uppfyllandet av Agenda 2030 innebär för Sveriges del, vem som gör den bedömningen, samt vilka åtgärder som behöver tas i det arbetet.

Vikten av att jobba regionalt och lokalt med de indikatorer som finns kan inte nog understrykas. Agendans mål och delmål behöver mätas utifrån en lokal kontext och framgångsgraden bör mätas utifrån specifika nationella målsättningar. Sveriges utveckling bör även mätas mot motsvarande utveckling i andra länder på samma utvecklingsnivå.

Det behövs också en ökad tydlighet i på vilket sätt Sveriges agerande påverkar övriga delar av världen, det vill säga samstämmighetsperspektivet får inte gå förlorat. **All politik ska stödja global hållbar utveckling.** Politiken för global utveckling (PGU har utgått från Agenda 2030 sedan 2015). Vi anser att betänkandet är svagt vad gäller **kopplingen till de mänskliga rättigheterna.** Tillsammans med de mänskliga rättigheterna pekar Agenda 2030 med sina 17 globala mål för hållbar utveckling ut riktningen för världen. FN:s kärnkonventioner om mänskliga rättigheter är till skillnad från Agenda 2030 bindande för anslutna länder att upprätthålla. På så sätt kan de användas för att utkräva ansvar av stater.

Vidare vill vi poängtera vikten av att genomförandet av Agenda 2030 nationellt och internationellt kan behöva **tillförsel av ekonomiska medel.** Då är det viktigt att Sverige sätter den långsiktigt hållbara utvecklingen, i linje med mål och delmål i Agenda 2030, i första rummet och att detta kopplas till ekonomiska prioriteringar där man inte enbart tänker att befintliga resurser och strukturer ska ställas om utan att en omställning faktiskt kostar att genomföra. Regeringen bör ännu tydligare lyfta **näringslivets betydande roll för genomförandet av Agenda 2030.** Statskontorets utredning (2018:8) pekade på att det finns behov av att säkerställa att Sverige efterlever FN:s vägledanden principer för företag och mänskliga rättigheter, något vi välkomnar.

Förankring i samhället behövs, inte minst i det civila samhället i Sverige men också på global nivå. Det demokratiska utrymmet krymper allt mer världen över. Sverige har en viktig roll att stå upp för mänskliga rättigheter och **multilateralism genom FN-systemet** som i dag är underfinansierat. Det globala partnerskapet och utvecklingsfinansieringen behöver stärkas och kopplingen mellan Sverige och vår påverkan i positiv och negativ riktning globalt måste framgå än tydligare för ett starkt globalt genomförande av Agenda 2030. Det är en global handlingsplan. Synergier behöver sökas än mer kraftfullt mellan de olika ramverk som ingår i hållbar utveckling och i konventionerna om de mänskliga rättigheterna.

Åtagandet om att ingen ska lämnas utanför ska synliggöras och analyseras vid varje givet tillfälle. Grupper som i dag inte omnämns i Agenda 2030 måste särskilt synliggöras. Detta är en av agendas centrala principer.

Nedan kommenterar vi och ger förslag till kapitlen

Kapitel 5 Riksdagen beslutar om mål och ramar

5.1

Svenska FN-förbundet ställer sig positivt till ett riksdagsbundet mål för genomförandet av Agenda 2030. I Sverige är förankringen i riksdagen vad gäller Agenda 2030 bristfällig och därför är ett riksdagsbundet mål kring genomförandet av Agenda 2030 ett viktigt steg, eftersom Agenda 2030 behöver bred politisk förankring för att realiseras. Vi anser att samstämmighet för hållbar utveckling är en förutsättning för globalt genomförande och att Sverige därför behöver ett övergripande riksdagsbundet mål för hållbar utveckling som bygger vidare på erfarenheter från Sveriges politik för global utveckling (PGU).

Svenska FN-förbundet föreslår att målet kompletteras med en skrivning om en *samstämmig politik för hållbar utveckling i Sverige och globalt* och åtagandet om att ingen ska lämnas utanför.

5.2

Det är bra att redovisning av Agenda 2030 ska ske i samband med budgetpropositionen. Svenska FN-förbundet ställer sig också bakom förslaget att Agenda 2030 bör redovisas i statsbudgeten men ser budgeten för 2022 som väl sent. Det vore önskvärt med en rapportering tidigare än så. 2021 har redan fem av de 15 åren som agendan omfattar gått. Redan 15 år är en kort tid för den utveckling som ligger i målsättningarna för Agenda 2030. En årlig rapportering är också önskvärd. Det behövs rapportering och handlingsplaner för att möjliggöra ansvarsutkrävande av regeringen. Vi anser att en bilaga inte är tillräckligt.

Svenska FN-förbundet föreslår:

Att regeringen vartannat år bör göra en särskild skrivelse till riksdagen om genomförandet av Agenda 2030 utifrån en handlingsplan och vilka mål- och intressekonflikter regeringen identifierat och hanterat. Rapporten bör vara en del i den frivilliga rapporteringen till FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling (VNR-Voluntary National Review). På detta sätt skulle den globala rapporteringen integreras i den nationella uppföljningen och stärka Sveriges lärande och möjlighet att vara ledande i genomförandet av Agenda 2030.

Att målet kompletteras med en skrivning om en *samstämmig politik för hållbar utveckling i Sverige och globalt* och åtagandet om att ingen ska lämnas utanför.

*”Sverige är ledande i genomförandet av FN:s Agenda 2030 för **en samstämmig politik för miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling där ingen lämnas utanför, vare sig nationellt eller internationellt.** [...]”*

Att betänkandet DS 2019:4 *Förslag till nationell institution för mänskliga rättigheter i Sverige bör inkludera Agenda 2030.*¹

¹ https://www.regeringen.se/4927e4/contentassets/49ea6f55b95242ff8d8375afd9324741/ds-2019-4_web.pdf

Om det inte blir ett övergripande riksdagsbundet mål för hållbar utveckling är det viktigt att arbetet utifrån PGU i relation till Agenda 2030 intensifieras.

Kapitel 6 Kommitté för förslag och uppföljning

6.1

Svenska FN-förbundet ställer sig bakom förslaget till en Agenda 2030-kommitté till och med år 2030 med uppgiften att lämna en årlig rapport till regeringen som underlag inför budgetarbetet. Den rapporten bör också om möjligt delges riksdagen. Även övriga nordiska länders arbete med Agenda 2030 kan med fördel särskilt följas av kommittén. Skrivningarna om att kommittén ska samverka med redan tillsatta offentliga utredningar så att deras förslag utformas så att de bidrar till Agenda 2030 är särskilt viktiga för att undvika onödiga målkonflikter i förhållande till arbetet med hållbar utveckling. Vi tror att det är bra om kommittén i sitt arbete med att ta in idéer och förankra förslag i största möjliga utsträckning samverkar med de nationella och regionala forumen för att skapa största möjliga spridning av såväl möjligheter till inspel som kunskapsspridning. Vi återkommer till det i våra synpunkter på kapitel 10 och 15.

Vi välkomnar en brett sammansatt kommitté som kan bevaka helhetsperspektivet i agendan. Urval till kommittén behöver ske i en öppen och demokratisk process för att vara representativ för samhället i sin helhet.

Svenska FN-förbundet föreslår att medlemmarna i kommittén utgör en bredd av aktörer i samhället och att dessa personer i sin tur representerar sin sektor. Genom att organisationer/plattformar/intresseorganisationer/aktörer nominerar sin kandidat kommer förslag och åtgärder att vara förankrade i samhället. Kommitténs medlemmar kan med fördel rotera efter 3-5 år.

Svenska FN-förbundet föreslår att kommittén rapporterar till finansministern tillsammans med ansvarig minister för Agenda 2030. På det sättet skapas en brygga mellan budgetprocess och genomförande.

Kapitel 7 Stärkta förutsättningar för staten

7.1

Vi ställer oss positiva till att lägga till någon av de två formuleringar som betänkandet föreslår till det förvaltningspolitiska målet för att säkra att statens myndigheter enhetligt arbetar i riktning mot hållbar utveckling i linje med Agenda 2030.

Svenska FN-förbundet föreslår en kombination av betänkandets två förslag:

*”En innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker och effektiv, har väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet och som därigenom bidrar till **en miljömässigt, ekonomisk och social hållbar utveckling i Sverige, globalt och uppfyllandet av globala målen Agenda 2030 och ett effektivt EU-arbete.**”*

7.2

Vi delar delegationens syn att arbetet med hållbar utveckling och uppfyllandet av Agenda 2030 ska genomsyra de statliga myndigheterna och införlivas i de ordinarie processerna. Arbetet med hållbar utveckling är långsiktigt och bör därför inte begränsas till ett specifikt årtal. Därför är förslaget att i myndighetsförordningen tydliggöra att myndigheterna ska verka för miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling bra. Hållbar utveckling får inte reduceras till en eller två dimensioner.

Om regeringen av någon av de i betänkandet möjliga invändningarna skulle välja att inte införliva hållbar utveckling i myndighetsförordningen så förespråkar Svenska FN-förbundet att alternativ två väljs, dvs att i samtliga förordningar med instruktion för myndigheter under regeringen föra in att de ska verka för miljömässigt, socialt och ekonomiskt hållbar utveckling. Svenska FN-förbundet förslag är att lägga till att hållbar utveckling alltid handlar om de tre perspektiven, i Sverige och globalt, i alla förordningar och att det i instruktioner framgår att konsekvensbedömningar behöver göras utifrån en fattigdomsanalys och konsekvenser på hållbar utveckling och mänskliga rättigheter utanför Sveriges gränser. Det speglar även Agenda 2030s åtagande om att ingen ska lämnas utanför och att politik ska utformas utifrån att de som har störst behov också nås av åtgärder.

7.5

Att ställa hållbarhetskrav vid offentlig upphandling borde sedan länge vara självklart. Om det krävs en förordning för detta bör det utredas. Önskvärt vore att det skulle räcka med att föra in kraven på att verka för miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet i myndighetsförordningen för att detta även skulle omfatta att hållbarhetskrav ställs vid offentlig upphandling.

Svenska FN-förbundets förslag: att regeringen bör föreslå att en utredning tillsätts för en skärpning och förtydligande av upphandlingslagstiftningen gällande upphandlande myndigheters ansvar att ställa och följa upp hållbarhetskrav rörande mänskliga rättigheter och arbetsrätt där det föreligger risk för kränkningar. I dagsläget krävs enbart att upphandlande myndighet ska ställa krav på ILO:s åtta kärnkonventioner om mänskliga rättigheter i arbetslivet när arbetet utförs utanför Sverige. Då det är mer logiskt att upphandlande myndigheter ställer krav på att leverantörerna genomför en *Human Rights Due Diligence*-process och rapporterar kring det skulle lagstiftningen behöva anpassas och utvecklas.

Svenska FN-förbundet föreslår därför följande tillägg i delegationens bedömning:

Delegationens förslag: Regeringen ska ge de statliga myndigheterna i uppdrag att aktivt ställa och följa upp hållbarhetskrav enligt best practice vid offentlig upphandling i den omfattning som regelverket medger. Regeringen bör samtidigt tillsätta en utredning inom Regeringskansliet för att ta fram en särskild förordning om hållbarhetskrav vid statliga myndigheters offentliga upphandling. Regeringen bör också tillsätta en utredning för att skärpa upphandlingslagstiftningen gällande mänskliga rättigheter när det föreligger risk för kränkningar av mänskliga rättigheter och arbetsrätt vid produktionen av det upphandlade föremålet.

Kapitel 9 Genomslaget för Agenda 2030 behöver stärkas i fler kommuner och landsting

9.2

Mycket av ansvaret och arbetet med att genomföra innehållet i Agenda 2030 på det nationella planet ligger i Sverige på kommuner och regioner. Därför ställer sig Svenska FN-förbundet bakom förslaget till ett handslag mellan SKL och regeringen vad gäller genomförandet av Agenda 2030. Att parterna utvecklar former för kunskapsspridning och kunskapsförmedling för genomförandet av Agenda 2030 är viktigt. Projektet Lokala Sverige som drivs i samverkan mellan SKL och Svenska FN-förbundet med stöd från Sida är ett exempel på den här typen av kunskapsförmedling. Vi ser i projektet Lokala Sverige att det i allt högre utsträckning efterfrågas konkret metodstöd för genomförandet av Agenda 2030 och inte bara grundläggande kunskap. Även goda exempel efterfrågas. Det stora intresset för projektet med 15 regioner och 81 kommuner som deltar under 2019 visar med all tydlighet att här finns såväl engagemang som behov av stöd.

Svenska FN-förbundet föreslår att man beaktar särskilt det som står i betänkandet om vikten av samstämmighet i agerandet mellan staten, regionerna och kommunerna vad gäller genomförandet av Agenda 2030.

9.3

Svenska FN-förbundet ställer sig bakom förslaget att göra ett tillägg om hållbar utveckling till målet om regionalt tillväxtarbete. Det är en brist att det inte tydligt framgår av betänkandet att även regioner och kommuner bör införliva Agenda 2030 i sina styrdokument och verksamhetsplaner. Det hade varit önskvärt när så många förslag ges vad gäller den statliga nivån.

Svenska FN-förbundet föreslår att så sker.

9.5

Upphandling är en av de kommunala och regionala verksamheter som har störst påverkan på andra länders förhållanden. Därför är det viktigt att krav på social och miljömässigt hållbar kvalitet ställs i kravspecifikationerna. Inte mindre viktigt är det att löften som utfästs av leverantörerna i anbud faktiskt följs upp. Vi noterar dock att det saknas referenser till sociala krav som omfattar respekt för mänskliga rättigheter och arbetsrätt i globala leverantörsled.

Svenska FN-förbundet föreslår att sociala krav som omfattar respekt för mänskliga rättigheter och arbetsrätt i globala leverantörsled läggs till då det är fullt möjligt att ställa sådana krav och upphandlingslagstiftningen omfattar krav på ILOs kärnkonventioner där det föreligger risk för att dessa kränks när arbetet sker utanför Sveriges gränser.

Kapitel 10 Forum för dialog

10.1

Ägarskap, delaktighet och engagemang är förutsättningar för att Sverige ska vara ledande i genomförandet av Agenda 2030. Då krävs inkluderande forum som bidrar till att skapa, tillvarata och stärka olika aktörers förståelse av och engagemang för en global hållbar utveckling. Det är också viktigt att Sveriges regering tar ansvar för både nationellt genomförande av agendan, i sin helhet och för en samstämmighetspolitik för global hållbar utveckling. Det är bara elva år kvar till Agenda 2030 ska vara genomförd. För att arbetet ska drivas framåt vill Svenska FN-förbundet se årliga forum kring Agenda 2030, gärna med särskilt fokus på de områden där Sverige har de största utmaningarna för att driva på utvecklingen särskilt starkt. Forumen kan gärna växla placering mellan landsändarna så att även regionala utmaningar kan fokuseras och diskuteras liksom att den globala utvecklingen följs. Viktigt är att forumen kopplas till rapporteringen av genomförandet till FN:s politiska högnivåforum (HLPF) och att de är interaktiva.

Svenska FN-förbundet föreslår att kansliet för den nationella kommitteen tillsammans med NOD – Nationellt organ för dialog och samverkan tillsammans ges resurser för att förverkliga ett nationellt forum samt att regeringen är närvarande på minst ministernivå.

10.2

Även de regionala forumen bör genomföras varje år för att driva och följa utvecklingen på regional och kommunal nivå. Länsstyrelserna bör därför rapportera årligen till regeringen och den föreslagna Agenda 2030-kommittén. Regeringen bör kunna hantera årliga rapporter från samtliga länsstyrelser om rapporterna inte är alltför omfattande och följer ett givet upplägg.

Kapitel 11 Näringslivet roll i genomförandet

Det är positivt att betänkandet lyfter näringslivets betydelse för Agenda 2030 och hållbar global utveckling, och bedömer att regeringens handels- och investeringsfrämjande ska synliggöra företag med starkt hållbarhetsarbete.

11.4

Vi välkomnar bedömningen att det finns behov av att tydliggöra möjligheten att genomföra hållbara upphandlingar. Vi välkomnar särskilt det globala perspektivet om hållbarhetskrav i organisationer som FN och OECD. Hållbarhetsbristerna blir uppenbara för var och en som besöker FN-skrapan och dess restauranger där upphandling i hållbar riktning ej har skett.

11.5

Vi är enig med bedömningen att arbetet med hållbar utveckling kräver långsiktig politik för att näringslivet ska våga göra de investeringar som behövs. I vissa fall betyder det att lagstiftning behöver komma på plats och som minimum krävs stor enighet i riksdagen och partiöverskridande överenskommelser.

11.6

Vi anser att det är viktigt att regeringen fortsätter att uttrycka en tydlig förväntan, eller snarare krav på svenska företags efterlevnad av internationella riktlinjer såväl i Sverige som internationellt. Vi menar att svenska staten ska skydda mänskliga rättigheter både i Sverige och i andra länder där svenska företags agerande riskerar att negativt påverka dessa rättigheter.

Svenska FN-förbundet föreslår därför följande ändring till bedömningen: ***Svenska staten ska förhindra kränkningar av mänskliga rättigheter och måste därför i sin tur kräva att svenska företag efterlever internationella riktlinjer för hållbar utveckling som säkerställer att mänskliga rättigheter inte kränks eller påverkas negativt.***

11.7

Statskontoret rekommenderar i sin utredning från 2018² regeringen att utreda möjligheterna för att ställa lagkrav på att företag med hemvist i, eller annan stark anknytning till, Sverige ska genomföra Human Rights Due Diligence (HRDD) och att detta lagkrav ska ha extraterritoriell verkan. Statskontoret rekommenderar också regeringen att genomföra en rad åtgärder för att säkerställa att det finns effektiva inhemska rättsliga mekanismer som kan hantera företagsrelaterade kränkningar av de mänskliga rättigheterna och möjligheter till gottgörelse.

Svenska FN-förbundet anser att alla dessa delar av Statskontorets rekommendationer bör återspeglas i en kommande utredning.

11.8

Svenska FN-förbundet anser att det är positivt att betänkandet lyfter näringslivets betydelse för Agenda 2030 och en hållbar global utveckling, och bedömer att regeringens handels- och investeringsfrämjande ska synliggöra företag med starkt hållbarhetsarbete. Alla finansieringsflöden bör verka för hållbarhet.

Kapitel 13 Civilsamhällets roll

13.3 och 13.4

Behovet av långsiktig finansiering av civilsamhällets verksamheter är stort. Risken med kortsiktig finansiering är att goda initiativ som byggts upp under ett antal år riskerar att läggas ner just när de har funnit sin form och att effektiviteten i bidragsgivningen då går delvis förlorad. Civilsamhället har en lång tradition av att nå ut med folkbildning till olika grupper. Även stöd till lokala föreningars verksamhet är en viktig hörnsten i civilsamhällets möjlighet att nå ut.

13.5

Svenska FN-förbundet ställer sig bakom delegationens bedömning under punkt 13.5 att främja samverkan mellan det civila samhället och det offentliga i frågor som är betydande för att genomföra Agenda 2030, gärna i form av idéburna offentliga partnerskap.

² Statskontoret. 2018:8. FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter – utmaningar i statens arbete.

13.6

Svenska FN-förbundet följer med oro utvecklingen i världen vad gäller rättigheten att organisera sig såväl politiskt som inom andra områden. Vi ställer oss kraftfullt bakom delegationens bedömning att regeringen ska verka för att stärka de medborgerliga och politiska rättigheterna, inklusive rätten att organisera sig i alla länder.

Svenska FN-förbundet föreslår att regeringen inkluderar en bred representation av civilsamhället i delegationer till internationella möten och står upp för civilsamhällets rätt att delta. Även på FN-nivå krymper utrymmet för civilsamhället. Det är viktigt att Sverige i ord och handling står upp för civilsamhällets rätt att delta meningsfullt och presentera granskningar och rekommendationer vid internationella möten och förhandlingar.

Kapitel 14 Den värld agendan verkar i och Sveriges aktiva bidrag

FN understryker att det brådskar; takten måste öka och utvecklingen inom flera områden vända om målen inom Agenda 2030 ska nås inom utsatt tid.

Svenska FN-förbundet anser att Sverige bör ännu mer uttryckligen ska vara ledande internationellt för att åtagandet i Agenda 2030, och driva på att *ingen ska lämnas utanför* ska vara en vägledande princip för det internationella utvecklingssamarbetet.

Kapitel 15 Att kommunicera Agenda 2030

15.1

Att löpande kommunicera om genomförandet av Agenda 2030 är en viktig pådrivande faktor. Det behövs för att alla aktörer ska kunna följa det pågående arbetet, men också för att identifiera var samverkan och särskilda insatser behövs och stärka engagemanget på alla nivåer i samhället. Eventuellt bör kommunikation om genomförandet vara ett särskilt ansvarsområde för den kommande Agenda 2030-kommittén, medan regeringen har ansvaret att kommunicera genomförandet till riksdag, EU och FN. Effektiva former för dialog och kunskapsutbyte kommer att vara av central betydelse när det gäller att driva på genomförandet och förslagen på nationella och regionala forum för arbetet kan delvis fylla den funktionen.

15.2

Svenska FN-förbundet ställer sig bakom delegationens bedömningar under punkt 15.2 men vill ändå påpeka att det inte är tydligt på vilket sätt den statliga bidragsgivningen på ett bättre sätt ska möjliggöra och uppmuntra det civila samhället att verka som folkbildare.

Svenska FN-förbundet föreslår att resurser läggs för långsiktiga kommunikativa möjligheter för att säkerställa tillgången på tillgänglig, uppdaterad och pedagogiskt tillgänglig fakta och statistik om Sveriges genomförande. Det behövs också resurser för folkbildning och att civilsamhället kan söka långsiktiga medel för kunskapshöjande projekt och inte enbart kortare informationsinsatser.

15.3

Vi delar synpunkten på att en ny digital plattform inte behövs utan att effektiv samverkan mellan redan befintliga kanaler ska uppmuntras i syfte att hitta synergieffekter och dra nytta av redan befintligt material. Det är också viktigt att nationell statistik och uppföljningen av den presenteras tydligt. Vi vill framhålla FN:s årliga Sustainable Development Goals Report³ där det föredömligt tydligt och kortfattat redovisas hur utvecklingen har sett ut inom de olika målområdena på global nivå sedan året innan.

Svenska FN-förbundet föreslår en liknande rapportering för den nationella och gärna också den regionala och kommunala nivån när det nu finns såväl nationell statistik som nyckeltal.

Kapitel 16 och slutliga kommentarer

Svenska FN-förbundet vill starkt instämna i det som står i kapitel 16 om vikten av att rikta världens resurser mot hållbar utveckling och att detta är en överlevnadsstrategi för såväl människa som övriga arter på vår planet. Eftersom tiden är kort ska fokus ligga på genomförande och nödvändig förändring, inte på att bygga upp nya strukturer och processer. Utredningen föreslår inga åtgärder som kostar utöver de åtaganden som redan finns i statsbudgeten. Svenska FN-förbundet vill betona vikten av att Sverige, med sin starka ekonomi, inte ska ducka för att utöka investeringar eller transfereringar som kan bidra till att stärka genomförandet av Agenda 2030 utöver de satsningar som redan är beslutade.

Vi ser i dag en oroande ökning av såväl ojämlikhet, klimatpåverkan och utrotande av biologisk mångfald utöver de utmaningar som redan adresserats av Agenda 2030. Jämställdhet fortsätter att vara en utmaning både på hemmaplan såväl som globalt. Att inte vara öppen för att göra ytterligare ekonomiska satsningar som långsiktigt bidrar till ett mer hållbart Sverige och en mer hållbar värld är därför kortsiktigt och ohållbart. Kostnaden för omställningen lönar sig förmodligen då konsekvenserna av att misslyckas med Agenda 2030 vore långt mer kostsamt. När projektet Glokala Sverige ställer frågan vad hållbarhet innebär för förtroendevalda och ledande förvaltningsrepresentanter i kommuner och regioner kommer nästan alltid ordet långsiktighet på första plats. Insikten om vikten av långsiktighet verkar alltså finnas på lokal och regional nivå. Vår förhoppning är att den också finns hos en regering som har sagt sig vilja ha ledartrojan i genomförandet av Agenda 2030. Sverige har inte råd att inte agera, och det behöver ske omedelbart.

Annelie Börjesson
Ordförande
Svenska FN-förbundet

³ <https://unstats.un.org/sdgs/files/report/2018/TheSustainableDevelopmentGoalsReport2018-EN.pdf>